

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تعلیم و تَعَلُّم عبادت است. امام خمینی (ره)

آموزش قرآن

سوم دبستان

نیازهای ویژه

(ذهنی)

۱۳۹۴-۱۳۹۵

قرآن
سوم ابتدایی

مؤلفین : محبوبه زرغام پور - ملکه حلاج دهقان - اسحاق

بنی هاشمیان

تصویر سازی : محمد متقی

ویراستاری : امیر خزائلی

صفحه آرایی : معصومه چهره آرا ضیابری

حروفچینی : فاطمه باقری مهر

مدیر هنری : پدram حکیم زاده

طراح جلد : نفیسه شهدادی

چاپخانه : شرکت افست «سهامی عام» (www.Offset.ir)

شابک ۷-۲۹-۱۰۵-۹۶۴-۰۵-۱۰۲۹-۷ ISBN 964-05-1029-7

بسم الله الرحمن الرحيم (... و من احياها فکانها احيا للناس جميعاً ...)

بی سبب نیست که کار معلمان کودکان استثنایی را به «شغل انبیاء و مصلحان بزرگ عالم» تشبیه کرده‌اند، چرا که ماهیت تلاش عاشقانه‌ی آنان جهاد در مسیر احیاء انسان‌هاست. موفقیت در این جهاد خداجویانه مرهون تدوین برنامه‌ی درسی متناسب با توانمندی‌ها و نیازهای دانش‌آموزان استثنایی است به نحوی که نارسایی برنامه‌های درسی و شرایط آموزش و پرورش عمومی برای در بر گرفتن این گروه از دانش‌آموزان، حذف آنان از جریان تعلیم و تربیت عمومی را موجب نشود. اینک خدا را شاکرم که پس از مدت‌ها تلاش ایثارگرانه‌ی معلمین و کارشناسان این سازمان بار دیگر به بار نشست و بخش دیگری از مجموعه‌ی برنامه‌های درسی ضروری برای پرورش استعدادهای دانش‌آموزان عزیز که در یادگیری و نیازها شرایط متفاوتی دارند برای بهره‌گیری آنان به چاپ رسید.

در این راستا محتوای کتب درسی کودکان استثنایی در مدارس ویژه به منظور تمهید زمینه‌های فراگیری مطالب و مهارت‌هایی که دانش‌آموزان را برای زندگی در جامعه‌ی امروز آماده می‌سازد طراحی شده است. امیدوارم تکمیل این حلقه‌های نهایی زنجیره آموزش و پرورش عمومی و حرفه‌ای، با فراهم آوردن کفایت‌های فردی و اجتماعی لازم، آرزوهای عموم معلمان و والدین این کودکان و نوجوانان را جامه واقعیت پیوشد.

بر خود فرض می‌دانم از تمامی دست‌اندرکاران تدوین این مجموعه در سازمان و نیز مقام محترم عالی وزارت، مسئولین و دست‌اندرکاران سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی به‌ویژه، اداره‌ی کل چاپ و توزیع کتب درسی که با حمایت‌های خود در برآورده شدن این نیازها و آرزوی معلمان و دانش‌آموزان استثنایی نقش بزرگی را ایفا کردند، صمیمانه سپاسگزاری نمایم.

از آن‌جا که هیچ اثر انسان ساخته‌ای بدون ضعف و کاستی نخواهد بود، مشتاقانه چشم به راه نظریات و پیشنهادهای صاحبان اندیشه و تجربه در جهت ارتقاء کیفیت این برنامه‌ها خواهیم بود.

و ما توفیقنا الاّ بالله... العزیز الحکیم

معاون وزیر و رییس سازمان آموزش و پرورش استثنایی

۱- از فرمایشات مقام معظم رهبری به معلمین استثنایی

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۲-۵	درس اول - یادآوری صداهای کوتاه
۶	درس دوم - مراسم صبحگاهی
۷-۱۱	درس سوم - صدای 'ا'
۱۲-۱۵	درس چهارم - صدای 'اَ' (الف کوتاه)
۱۶-۱۹	تمرینات دوره‌ای (۱)
۲۰	درس پنجم - کودکی حضرت ابراهیم (۱)
۲۱	درس ششم - کودکی حضرت ابراهیم (۲)
۲۲-۲۵	درس هفتم - اِپ
۲۶-۳۰	درس هشتم - اِی
۳۱-۳۵	تمرینات دوره‌ای (۲)
۳۶-۴۱	درس نهم - اُو - اُو
۴۲-۴۵	تمرینات دوره‌ای (۳)

درس اول

حروف الفبا را با حرکت های داده شده بخوانید.

حرف	حرکت	ـَ	ـِ	ـُ
ا		اَ	اِ	اُ
ب		بَ	بِ	بُ
ت		تَ	تِ	تُ
ث		ثَ	ثِ	ثُ
ج		جَ	جِ	جُ
ح		حَ	حِ	حُ
خ		خَ	خِ	خُ

حرف	حرکت	اَ	اِ	اُ
د	دَ	دِ	دُ	دُ
ذ	ذَ	ذِ	ذُ	ذُ
ر	رَ	رِ	رُ	رُ
ز	زَ	زِ	زُ	زُ
س	سَ	سِ	سُ	سُ
ش	شَ	شِ	شُ	شُ
ط	طَ	طِ	طُ	طُ
ظ	ظَ	ظِ	ظُ	ظُ

حرف	حرکت	اَ	اِ	اُ
ط		طَ	طِ	طُ
ظ		ظَ	ظِ	ظُ
ث		ثَ	ثِ	ثُ
ث		ثَ	ثِ	ثُ
ف		فَ	فِ	فُ
ف		فَ	فِ	فُ
ك		كَ	كِ	كُ
ل		لَ	لِ	لُ

حرف	حرکت	اَ	اِ	اُ
هـ	هَ	هِ	هُ	هْ
نـ	نَ	نِ	نُ	نْ
و	وَ	وِ	وُ	وْ
هـ	هَ	هِ	هُ	هْ
يـ	يَ	يِ	يُ	يْ

کلمات زیر را بخوانید.

عَلِمَ — قَبِلَ — خَلِقَ — مَثَلُ — ثَلُثُ

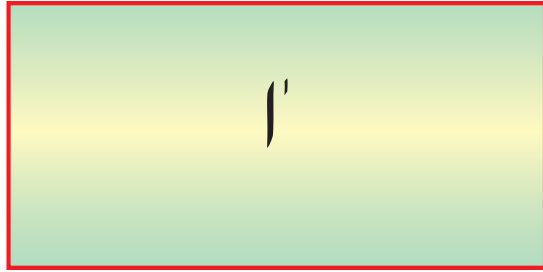
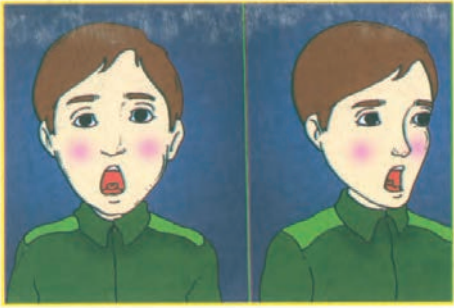
شَكَرَ — نَصَبُ — اِرَمَ — شَرَفَ — اَمِنَ

كَفَرُ — اُهِمَ — مَلِكِ — اَبْتِ

درس دوم

موضوع: مراسم صبحگاهی

ا — با — تا — ثا — جا — حا — خا — دا — ذا

را — زا — سا — شا — صا — ضا — طا — ظا — عا

غا — فا — قا — كا — لا — ما — نا — وا — ها

یا

تمرین ۱

حروف الفبا را با حرکتهای داده شده بخوانید.

حرف	حرکت	اَ	اِ	اُ	اِ
ا	اَ	اِ	اُ	اِ	اِ
ب	بَ	بِ	بُ	بِ	بِ
پ	پَ	پِ	پُ	پِ	پِ
ت	تَ	تِ	تُ	تِ	تِ
ث	ثَ	ثِ	ثُ	ثِ	ثِ
ج	جَ	جِ	جُ	جِ	جِ
ح	حَ	حِ	حُ	حِ	حِ
خ	خَ	خِ	خُ	خِ	خِ

حرف	حرکت	اَ	اِ	اُ	اِ
ر		رَ	رِ	رُ	رِ
ط		طَ	طِ	طُ	طِ
قا		قا	قاِ	قاُ	قاِ

تمرین ۲

کلمات زیر را با صدای (ا) بخوانید.

هَـاَ — کَـاَ — دَـاَ — لَـاَ

کَـاَ — قَـاَ — لَـاَ — سَـاَ

تمرین ۳

کلمات زیر را جدا جدا بخوانید.

کَانَ	کَـاَ — نَـاَ
نَانَ	نَـاَ — نَـاَ
یَانَ	یَـاَ — دَـاَ
اِذَا	اِـاَ — ذَـاَ
نَارِ	نَـاَ — رَـاَ

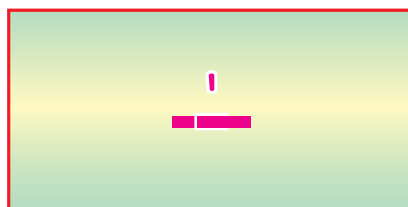

بدانیم که:

صدای «آ» در قرآن به شکل الف کوتاهی (اِ) نوشته می شود.

و روی هر حرفی که قرار بگیرد آن حرف با صدای «آ» خوانده می شود.

درس چهارم

ب ت ث ج ح خ د

ذ ر ز س ش ص ض

ط ظ ع غ ف ق ك ل

ه ن و ه ي

تمرین ۱

کلمات زیر را بخوانید.

لَکِن - مَسْکِن - عَلِيمُ
ثَمَرَاتٍ - ذَلِکَ - اِلَهُ

تمرین ۲

کلمات زیر را جدا جدا بخوانید.

مَسْکِن	مَسْکِن
ثَمَرَاتٍ	ثَمَرَاتٍ
لَکِن	لَکِن
ذَلِکَ	ذَلِکَ

کلمات زیر را بخوانید و به نوشتن آنها توجه کنید.

فارسی	قرآنی
نار	نَارَ
آدم	آدَمَ
هها	هُهَا
خالق	خَالِقِ
حیات	حَيَاتِ

تمرین ۴

کلمات زیر را بخوانید.

ذَا	مَاذَا
هَا	فِيهَا

مَا لَكَ	مَا
ذَلِكَ	ذَٰ

تمرینات دوره‌ای (۱)

تمرین ۱

حروف را با صداهای داده شده بخوانید.

نَ - ثَ - هُ - مَ - دِ

هَ - جَا - اَ - لَ - نُفِ

بُ - فَ - طَا - خِ - تِ

اِ - هُ - یِ - دَ - حَ

کَا - تُ - لَ - ضَ - قِ

تمرین ۲

حروف زیر را با حرکت‌های داده شده مانند نمونه کامل کنید و بخوانید.

حرف	حرکت	ـَ	ـِ	ـُ	ـِـ	ـِـ
ب		بـَ	بـِ	بـُ	بـِـ	بـِـ
ر						
ش						
ه						
ت						

تمرین ۳

کلمات زیر را بخوانید و به نوشتن آن‌ها توجه کنید.

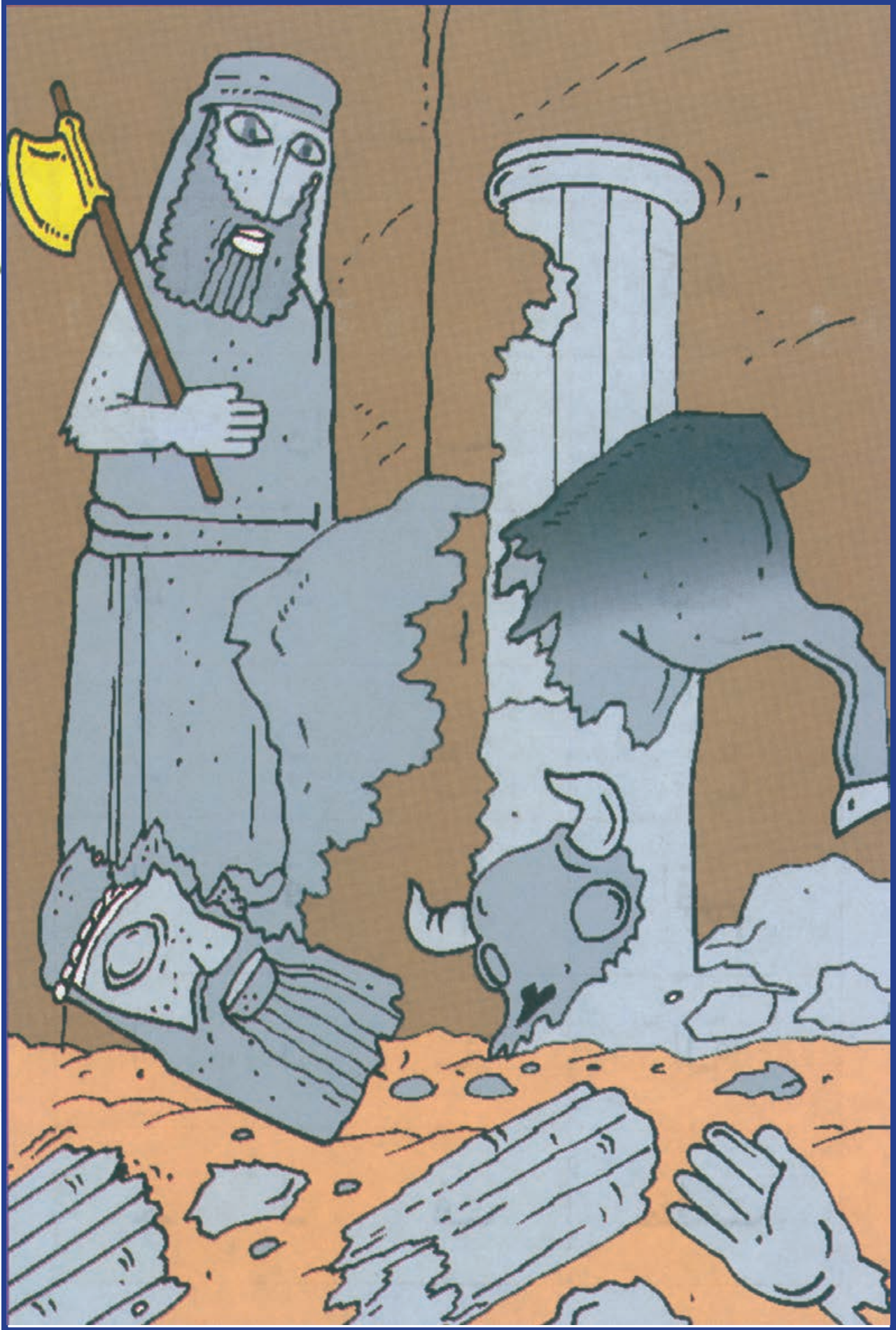
فارسی	قرآنی
عَالِمٍ	عَلِمٍ
خِلَافٍ	خَلْفٍ

تمرین ۴

کلمات زیر را جدا جدا بخوانید.

کَافِرٌ	کَا فِ رُ
عَذَابٌ	عَا ذَا بٌ
فُتِحَ	فُ تِ حَ
رُبِعَ	رُ بِ عَ
أَقْلَمَ	أَ قِ مَ
إِلَهُ	إِ لِ هَ
خَلْفًا	خَا لِ فَا

کودکی حضرت ابراهیم (۱)

کودکی حضرت ابراهیم (۲)

پ ی ت ث ج

ح خ د ذ ر

ز س ش ص ض

ط ظ ع غ ف

ک م ن ه و

پ

تمرین ۱

کلمات زیر را بخوانید و به نوشتن آن توجه کنید.

فارسی	قرآنی
کریم	كَرِيمٌ
جَمِيلٌ	جَمِيلٌ
عَظِيمٌ	عَظِيمٌ
شَرِيكٌ	شَرِيكٌ

تمرین ۲

حروف زیر را با حرکت‌های داده شده بخوانید.

حرف	حرکت	اَ	اِ	اُ	اِ	اِ
ب	بَ	بِ	بُ	بِ	بِ	بِ
ص	صَ	صِ	صُ	صِ	صِ	صِ
د	دَ	دِ	دُ	دِ	دِ	دِ
ک	کَ	کِ	کُ	کِ	کِ	کِ

تمرین ۳

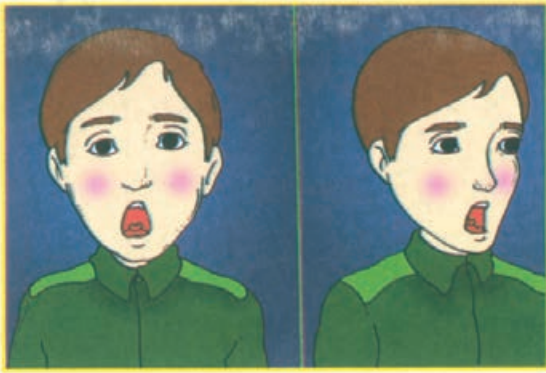
کلمات زیر را جدا جدا بخوانید.

سَبِيلِ	سَ بَ بَ لِ
أُجِبُّ	أُ جَ جَ بُ
عَلَيْهِمْ	عَ لَ لَ مْ
أَبَائِهِ	أَ بَ بَ بَ

تمرین ۴

کلمات زیر را بخوانید.

دِينِ	دَ بَ	فِيهَا	فَ بَ
إِيهَانِ	إَ بَ	مِيزَانِ	مَ بَ

ای - بی - تی - ثی - جی - حی

خی - دی - ذی - ری - زی

سی - شی - صی - ضی - طی

ظی - عی - غی - فی - قی

کی - لی - هی - نی - وی

هی - پی

تمرین ۱

کلمات زیر را بخوانید و به نوشتن آن‌ها توجه کنید.

فارسی	قرآنی
فی	فِی
نبی	نَبِی
عبادی	عِبَادِی
مُنَادِی	مُنَادِی
آیاتی	آیَاتِی

تمرین ۲

حروف زیر را با حرکت‌های داده شده بخوانید.

حرف	حرکت	ـَ	ـِ	ـُ	ـِ	ـِ
ج	جـَ	جـِ	جـُ	جـِ	جـِ	جـِ
س	سـَ	سـِ	سـُ	سـِ	سـِ	سـِ
ف	فـَ	فـِ	فـُ	فـِ	فـِ	فـِ

تمرین ۳

کلمات زیر را جدا بخوانید.

اَبِي	اَبِي
لَفِي	لَفِي
اَيَاتِي	اَيَاتِي
يُنَادِي	يُنَادِي

تمرین ۴

کلمات زیر را بخوانید.

بَنِي - عِبَادِي - نَبَوِي - حَيَاتِي
عَهْلِي - اَرْنِي - رُسُلِي - اَثَانِي

بدانیم که:

اگر صدای زیر حرف «ی» نوشته شود، آن حرف با

صدای بلند «ای» خوانده می شود.

تمرینات دوره‌ای (۲)

تمرین ۱

حروف زیر را با صداهای داده شده بخوانید.

ل - چ - ه - ن - ی

ه - ک - ت - س - د

ه - ف - ق - ط - ظ

ض - ع - ح - خ - چ

تمرین ۲

حروف زیر را با حرکت‌های داده شده مانند نمونه کامل کنید و بخوانید.

حرف	حرکت	ـِ	ـَ	ـُ	ـِ	ـِ	ـِ
ت	ـِ	تـِ	تـَ	تـُ	تـِ	تـِ	تـِ
م							
ش							
ر							
ط							
ن							

تمرین ۳

کلمات زیر را بخوانید.

اُهِیْتُ - اَرِنِیْ - مِیزَان - شَاهِدِیْنَ

رُبْع - ثَمَرَاتِ - مَسْکِن - مَقَام

تمرین ۴

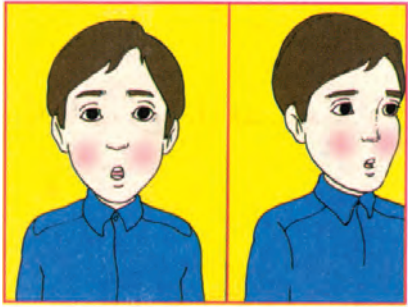
کلمات زیر را جدا جدا بخوانید.

حَکِيمٌ	حَکِيمٌ
يُرِيْدُ	يُرِيْدُ
لِسَانِي	لِسَانِي
أَجِيْبُ	أَجِيْبُ
هَاتِ	هَاتِ
جَاهِلٌ	جَاهِلٌ

تمرین ۵

نام کلمات زیر را بنویسید. صدا و علامت آن را با رنگ قرمز بگذارید.

أُ وُ

أُ - بُو - تُ - ثُو - جُو

حُو - خُو - دُو - ذُو - رُو

زُو - سُو - شُو - صُو - ضُو

طُو - ظُو - عُو - غُو - فُو

قُو - كُو - لُو - مُو - نُ

وُو - هُو - يُو

تمرین ۱

حروف زیر را با حرکت‌های داده شده بخوانید.

حرف	حرکت	ـَ	ـِ	ـُ	ـِ	ـُ	ـِ	ـُ
خ		خَ	خِ	خُ	خِ	خُ	خِ	خُ
ل		لَ	لِ	لُ	لِ	لُ	لِ	لُ
ش		شَ	شِ	شُ	شِ	شُ	شِ	شُ
ظ		ظَ	ظِ	ظُ	ظِ	ظُ	ظِ	ظُ
ه		هَ	هِ	هُ	هِ	هُ	هِ	هُ

تمرین ۲

کلمات زیر را بخوانید.

یَقُولُ - طُورٍ - قَارُونَ - تَكُونُ

صُدُورٍ - قُبُورٍ - سَاهُونَ - أَقْوَمُ

تمرین ۳

کلمات زیر را بخوانید.

فارسی	قرآنی
نوح	نُوح
رَسُول	رَسُول
نور	نُور
غُرُوب	غُرُوب

تمرین ۴

کلمات زیر را جدا جدا بخوانید.

يَكُونُ	يَا كُونِ
بُطُونِ	بُطُونِ
نُجُومُ	نُجُومُ
يَهْوَتْ	يَا هَوَتْ

بدانیم که:

اگر صدای ^ه روی حرف «و» نوشته شود، آن حرف با

صدای بلند «اُو» خوانده می شود.

تمرینات دوره‌ای (۳)

تمرین ۱

حروف زیر را با صداهای داده شده بخوانید.

هـِ خُو فِی تَا قِ شُ
هـُ غِی ضُو کَا هِی رِ
جُ لُو وَا طِ بِ هُو

تمرین ۲

حروف زیر را با حرکت‌های داده شده مانند نمونه کامل کنید و بخوانید.

حرف	حرکت	ا	ی	و
با		بَا	بِی	بُو
جا				
فا				
طا				
ما				

حرف	حرکت	ا	ی	و
با		بَا	بِی	بُو
جا				
فا				
طا				
ما				

تمرین ۳

کلمات زیر را بخوانید.

یَهُوتُ - هَارُونَ - رُبْعٌ - حَاقٌ

بِلَادٍ - حَدِيثٌ - أُرِيدُ - لِذِي

قُبُورٍ - آيَاتِي

تمرین ۴

کلمات زیر را جدا جدا بخوانید.

کَافِرِينَ	كَافِرِينَ
أَبَائِلِ	أَبَائِلِ
تَزِيدُ	تَزِيدُ
يَقُولُ	يَقُولُ
سَاهُونَ	سَاهُونَ
يُوفُونَ	يُوفُونَ
سَافِلِينَ	سَافِلِينَ

